

EPU I EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE TRANSGRANICZNE

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE

- ✘ Art. 505²⁸ - 505³⁹ KPC
- ✘ Charakter fakultatywny
- ✘ W elektronicznym postępowaniu upominawczym stosuje się przepisy o postępowaniu upominawczym z odrębnościami wynikającymi z Rozdziału 1 Działu VIII.
- ✘ Elektroniczne postępowanie upominawcze nie łączy się z innymi postępowaniami odrębnymi.
- ✘ Właściwość sądu: sąd rejonowy – Sąd Rejonowy dla Lublina-Zachód w Lublinie (jedyny tzw. e-sąd właściwy do rozpoznawania spraw w elektronicznym postępowaniu upominawczym).

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE

Nakaz zapłaty w EPU nie może być wydany, jeżeli:

- 1) powód dochodzi roszczenia innego niż pieniężne;
- 2) doręczenie pozwanemu nakazu miałoby nastąpić poza granicami kraju.

Postanowienia wydane na posiedzeniu niejawnym, które podlegają zaskarżeniu, uzasadnia się z urzędu. Termin do wniesienia zażalenia wynosi **tydzień** od dnia doręczenia postanowienia z uzasadnieniem. Przepis ten stosuje się odpowiednio do zarządzeń przewodniczącego.

Postanowienia wydane na podstawie art. 505³³KPC (umorzenie postępowania) i art. 505³⁴ KPC (uznanie nakazu zapłaty za doręczony) **doręcza się z urzędu tylko powodowi.**

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE – PISMA PROCESOWE

W EPU mogą być dochodzone roszczenia, które stały się wymagalne w okresie trzech lat przed dniem wniesienia pozwu.

Pisma procesowe powoda niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu.

Ma to zastosowanie do pozwanego od momentu wniesienia przez niego pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE – PISMA PROCESOWE

Natomiast pisma procesowe pozwanego moga być wnoszone także za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W konsekwencji dla pozwanych metodą komunikacji będzie, według ich wyboru, system teleinformatyczny lub też **tradycyjna droga pisma procesowego**.

Jednak jeśli pozwany wniesie pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – w takim przypadku forma elektroniczna stanie się wyłączna także dla niego i nie będzie już możliwy powrót do wnoszenia pism procesowych w formie papierowej.

O skutkach wniesienia pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego sąd powinien pouczyć pozwanego przy pierwszym doręczeniu. Datą wniesienia pisma procesowego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego jest data wprowadzenia pisma do systemu teleinformatycznego.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE - POZEW

W pozwie w elektronicznym postępowaniu upominawczym powód powinien wskazać dowody na poparcie swoich twierdzeń. Dowodów nie dołącza się do pozwu. Przepisu art. 128 nie stosuje się. Pozew powinien zawierać również:

1) numer **PESEL** lub **NIP** pozwanego będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku lub

2) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku – numer w innym właściwym rejestrze, ewidencji lub **NIP** pozwanego niebędącego osobą fizyczną, który nie ma obowiązku wpisu **we właściwym rejestrze** lub ewidencji, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE - POZEW

Wnoszony pozew musi zawierać dane niezbędne do identyfikacji pozwanego, w celu uniknięcia negatywnych skutków pomyłek co do tożsamości osób (np. posiadających takie samo imię i nazwisko). Sąd może skazać na grzywnę powoda, jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika, który w złej wierze lub wskutek niezachowania należytej staranności oznaczył nieprawidłowo dane, o których mowa w pkt 1 lub 2 oraz art. 126 § 2 pkt 1 KPC.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE

Zgodnie z art. 505³³ w przypadku braku podstaw do wydania nakazu zapłaty sąd umarza postępowanie.

Jeżeli pozwany, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zd. 2 KPC, nie odebrał nakazu zapłaty, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w art. 131–138 KPC i nie ma zastosowania art. 139 § 2 i 3 KPC lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, nakaz zapłaty uznaje się za doręczony, o ile adres, pod którym pozostawiono zawiadomienia, jest zgodny z adresem ujawnionym w rejestrze PESEL.

-> W przeciwnym przypadku jeżeli po wydaniu nakazu zapłaty okaże się, że nie można go doręczyć pozwanemu w kraju, sąd z urzędu uchyla nakaz zapłaty i umarza postępowanie, chyba że powód w wyznaczonym terminie, nie dłuższym niż miesiąc, usunie przeszkodę w doręczeniu nakazu zapłaty. Wezwanie do usunięcia przeszkody nie podlega powtórzeniu.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE - SPRZECIW

Do sprzeciwu od nakazu zapłaty nie dołącza się dowodów. Ustawodawca nie wymaga od pozwanego ani uzasadnienia, ani też przedstawienia dowodów na poparcie złożonego **sprzeciwu od nakazu zapłaty**. Jednak w sprzeciwie pozwany powinien przedstawić zarzuty, które pod rygorem ich utraty należy zgłosić przed wdaniem się w spór, co do istoty sprawy. W pozostałym zakresie przepisu art. 503 § 1 zd. 2 KPC nie stosuje się.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE - SPRZECIWIW

W razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty **traci moc w całości**, a sąd przekazuje sprawę do sądu według właściwości ogólnej. Ustawodawca precyzuje, że w takim przypadku **nie pobiera się opłaty uzupełniającej od pozwu**.

W przypadku wniesienia sprzeciwu sąd umarza postępowanie w zakresie, w którym nakaz zapłaty utracił moc. W przypadku umorzenia postępowania każda ze stron ponosi koszty procesu związane ze swym udziałem w sprawie.

Jeżeli w terminie trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia o umorzeniu elektronicznego postępowania upominawczego powód wniesie pozew przeciwko pozwanemu o to samo roszczenie w postępowaniu innym niż elektroniczne postępowanie upominawcze, skutki prawne, które ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa, następują z dniem wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Na żądanie stron sąd, rozpoznając sprawę, uwzględni koszty poniesione przez strony w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

ELEKTRONICZNE POSTĘPOWANIE UPOMINAWCZE

W myśl art. 505³⁸ KPC rozpoznanie zażalenia na postanowienie wydane w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jak również na postanowienie wydane w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi wykonawczemu wydanemu w tym postępowaniu, następuje w składzie jednego sędziego.

W postępowaniu toczącym się na skutek wniesienia zażalenia przepisy art. 505³⁰ § 2 i art. 505³¹ KPC stosuje się odpowiednio.

ORZECZNICTWO

Skorzystanie z dochodzenia roszczenia w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest dobrowolne i fakultatywne, a wybór stanowi uprawnienie strony powodowej (uchwała SN z 10.10.2013 r., III CZP 56/13).

ORZECZNICTWO

Postępowanie upominawcze należy do postępowań odrębnych o charakterze obligatoryjnym i jest wstępnym etapem rozpoznania każdej sprawy o roszczenia majątkowe. Elektroniczne postępowanie upominawcze stanowi odmianę postępowania upominawczego, w którym czynności powoda i sądu są prowadzone wyłącznie w formie elektronicznej. Możliwość wyboru tego sposobu dochodzenia roszczeń wskazuje, że postępowanie ma charakter fakultatywny (uchwała SN z 26.2.2014 r., III CZP 119/13).

**EUROPEJSKIE
POSTĘPOWANIE
TRANSGRANICZNE**

```
graph TD; A[EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE TRANSGRANICZNE] --> B[EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE]; A --> C[EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWACH DROBNYCH ROSZCZEŃ];
```

**EUROPEJSKIE
POSTĘPOWANIE
NAKAZOWE**

**EUROPEJSKIE
POSTĘPOWANIE W
SPRAWACH DROBNYCH
ROSZCZEŃ**

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

- ✘ Art. 505¹⁵ – 505²⁰ KPC
- ✘ Rozporządzenie WE Nr 1896/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 12.12.2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty (Dz.Urz. UE L Nr 399, s. 1 ze zm.)
- ✘ Celem tych rozwiązań jest uproszczenie, przyspieszenie i zmniejszenie kosztów postępowania sądowego w sprawach transgranicznych oraz umożliwienie swobodnego przepływu europejskich nakazów zapłaty przez ustanowienie minimalnych standardów, których zachowanie w państwie pochodzenia skutkuje **zbędność prowadzenia** w pozostałych państwach członkowskich postępowań pośrednich, koniecznych do uznania i stwierdzenia wykonalności zagranicznego orzeczenia.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

- ✘ Ma ono na celu uzupełniać postępowania krajowe państw członkowskich o podobnym charakterze w sytuacjach, gdy sprawa cywilna wykracza swoimi skutkami poza obszar jednego wewnętrznego systemu prawnego. W konsekwencji postępowanie to współistnieje z postępowaniem nakazowym i upominawczym, ale może zostać zastosowane tylko w wypadku zaistnienia w sprawie cywilnej tzw. **elementu transgranicznego**.
- ✘ Element transgraniczny zachodzi wtedy, gdy przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo sądu rozpoznającego sprawę (art. 3 rozporządzenia Nr 1896/2006)

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

- ✘ Rozporządzenie to ma zastosowanie do transgranicznych spraw cywilnych i handlowych, bez względu na rodzaj sądu.
- ✘ WYŁĄCZENIA:
  - 1) Nie ma ono zastosowania w szczególności do spraw skarbowych, celnych lub administracyjnych ani dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej (*acta iure imperii*).
  - 2) Nie ma zastosowania do spraw dotyczących:
    - a) praw majątkowych wynikających ze stosunków małżeńskich, testamentów i dziedziczenia;
    - b) upadłości, postępowania związanego z likwidacją niewypłacalnych spółek lub innych osób prawnych, postępowań pojedynczych, układow oraz innych analogicznych postępowań;
    - c) zabezpieczenia społecznego;
    - d) roszczeń wynikających z zobowiązań pozaumownych, chyba że są one przedmiotem umowy między stronami lub nastąpiło uznanie albo dotyczą długów oznaczonych wynikających ze współwłasności mienia.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

- ✘ Europejskie postępowanie nakazowe jest postępowaniem fakultatywnym, tzn. prawo wyboru tego postępowania należy do powoda (art. 1 ust. 2 rozporządzenie Nr 1896/2006). Postępowanie to nie łączy się z innymi postępowaniami odrębnymi.
- ✘ Postępowanie wszczyna pozew sporządzany z wykorzystaniem formularza stanowiącego załącznik do rozporządzenia.
- ✘ Właściwość rzeczowa: **sądy rejonowe i okręgowe.**
- ✘ Europejski nakaz zapłaty oraz zarządzenia w tym postępowaniu może wydać także referendarz sądowy. Rozpoznanie sprawy w tym przypadku następuje na **posiedzeniu niejawnym**.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

Art. 505¹⁸

§ 1. Jeżeli europejski nakaz zapłaty, zgodnie z przepisami rozporządzenia, może zostać wydany tylko co do części roszczenia i powód wyraża na to zgodę, sprawę co do pozostałej części roszczenia sąd rozpoznaje we właściwym trybie. W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE - SPRZECIWIW

W razie wniesienia **sprzeciwu** zgodnie z przepisami rozporządzenia, europejski nakaz zapłaty traci moc, a sąd rozpoznaje sprawę we właściwym trybie.

W przypadkach wskazanych w ustawie sąd rozpoznaje sprawę według przepisów o postępowaniach odrębnych, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu nakazowym i upominawczym.

Jeżeli powód zgodnie z przepisami rozporządzenia zażądał zakończenia postępowania na wypadek wniesienia sprzeciwu, sąd umarza postępowanie, orzekając o kosztach jak przy cofnięciu pozwu.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE - SPRZECIWIW

Sąd odrzuca sprzeciw:

- 1) wniesiony po upływie przypisanego terminu,
- 2) z innych przyczyn niedopuszczalny,
- 3) którego braków pozwany nie usunął w terminie.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE NAKAZOWE

W razie stwierdzenia, że istnieje określona w przepisach rozporządzenia podstawa do **uchylenia europejskiego nakazu zapłaty**, na wniosek pozwanego sąd, który go wydał, a w przypadku nakazu wydanego przez referendarza sądowego – sąd, przed którym wytoczono powództwo, uchyla nakaz zapłaty.

Wniosek powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego i wskazywać okoliczności uzasadniające uchylenie europejskiego nakazu zapłaty. Przed uchyleniem europejskiego nakazu zapłaty sąd wysłucha powoda na posiedzeniu lub zażąda od niego oświadczenia na piśmie.

Na postanowienie sądu w przedmiocie uchylenia europejskiego nakazu zapłaty przysługuje **zażalenie**.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

- ✘ Art. 505²¹ – 505^{27a} KPC
- ✘ Rozporządzenie Nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11.7.2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (Dz.Urz. UE L Nr 199, s. 1 ze zm.)
- ✘ Jest to odrębne postępowanie rozpoznawcze przewidziane dla dochodzenia roszczeń pieniężnych i niepieniężnych o wartości przedmiotu sporu nieprzekraczającej 5000 euro.
- ✘ Celem jest uproszczenie, przyspieszenie i zmniejszenie kosztów związanych z dochodzeniem roszczeń drobnych.
- ✘ Postępowanie fakultatywne. Postępowanie to nie łączy się z innymi postępowaniami odrębnymi.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

- ✘ Ma ono na celu uzupełniać postępowania krajowe państw członkowskich o podobnym charakterze w sytuacjach, gdy sprawa cywilna wykracza swoimi skutkami poza obszar jednego wewnętrznego systemu prawnego. W konsekwencji postępowanie to współistnieje z postępowaniem uproszczonym, ale może zostać zastosowane zamiast niego tylko w wypadku zaistnienia w sprawie cywilnej tzw. elementu transgranicznego.
- ✘ Przez **sprawę transgraniczną** rozumie się sprawę, w której przynajmniej jedna ze stron ma miejsce zamieszkania lub miejsce zwykłego pobytu w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie sądu rozpatrującego sprawę (art. 3 ust. 1 rozporządzenia Nr 861/2007).

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

- ✘ Ma zastosowanie w sprawach transgranicznych do spraw cywilnych i handlowych bez względu na rodzaj sądu lub trybunału, w przypadku gdy wartość przedmiotu sporu, z wyłączeniem wszystkich odsetek, wydatków i kosztów, nie przekracza 5000 euro w momencie wpłynięcia formularza pozwu do właściwego sądu lub trybunału.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ - WYŁĄCZENIA

- ✘ Nie ma ono zastosowania w szczególności do spraw podatkowych, celnych lub administracyjnych ani dotyczących odpowiedzialności państwa za działania i zaniechania w wykonywaniu władzy publicznej (*acta iure imperii*).

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ - WYŁĄCZENIA

Ponadto nie ma zastosowania do spraw dotyczących:

- a) stanu cywilnego oraz zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych;
- b) stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa lub związku uznawanego na mocy przepisów mających zastosowanie do takiego związku za mający skutki porównywalne do skutków małżeństwa;
- c) obowiązków alimentacyjnych wynikających ze stosunku rodzinnego, pokrewieństwa, małżeństwa lub powinowactwa;
- d) testamentów i dziedziczenia, w tym obowiązków alimentacyjnych powstających w związku ze śmiercią;
- e) upadłości, układow i innych podobnych postępowań;
- f) ubezpieczeń społecznych;
- g) sądownictwa polubownego;
- h) prawa pracy;
- i) najmu lub dzierżawy nieruchomości, z wyłączeniem powództw dotyczących roszczeń pieniężnych; lub
- j) naruszenia prywatności i dóbr osobistych, w tym zniesławienia.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń jest **postępowaniem pisemnym**.

Rozpoznanie sprawy następuje na posiedzeniu niejawnym.

Sąd przeprowadza rozprawę, jeśli uznaje to za konieczne lub jeśli wnosi o to jedna ze stron. Sąd może oddalić taki wniosek, jeżeli uzna, że w odniesieniu do okoliczności towarzyszących danej sprawie rozprawa nie jest konieczna do rzetelnego przeprowadzenia sprawy. Postanowienie o oddaleniu wniosku uzasadniane jest na piśmie. Postanowienie to nie podlega odrębnemu zaskarżeniu.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

Sąd rozpoznaje sprawę w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, jeżeli spełnione są warunki określone we wskazanym rozporządzeniu. W sprawie rozpoznawanej w tym postępowaniu nie stosuje się przepisów o innych postępowaniach odrębnych (art. 505²¹ § 1 KPC).

Właściwość rzeczowa: **sądy rejonowe i okręgowe**

Referendarz sądowy może wydawać zarządzenia w tym postępowaniu.

Jeżeli przepisy rozporządzenia przewidują, że pozew powinien zostać zwrócony, sąd wydaje postanowienie.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd **od chwili podpisania sentencji**. Sąd z urzędu doręcza wyrok obu stronom z pouczeniem o przysługujących im środkach zaskarżenia (art. 505²⁶ KPC).

W postępowaniu tym przepisy odnoszące się do postępowania uproszczonego – art. 505⁹–505¹¹, art. 505¹² § 1 i 3 oraz art. 505¹³ KPC mające na celu przyspieszenie postępowania **stosuje się**.

Uchylając zaskarżony wyrok, sąd drugiej instancji przekazuje sprawę do rozpoznania z wyłączeniem przepisów o postępowaniach odrębnych.

EUROPEJSKIE POSTĘPOWANIE W SPRAWIE DROBNYCH ROSZCZEŃ

W razie stwierdzenia, że istnieje określona w przepisach rozporządzenia podstawa do uchylenia wyroku, na wniosek pozwanego sąd, który go wydał, uchyla wyrok.

Wniosek powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego i wskazywać okoliczności uzasadniające uchylenie wyroku.

Sąd może rozpoznać wniosek na posiedzeniu niejawnym.

Przed uchyleniem wyroku sąd wysłucha powoda na posiedzeniu lub zażąda od niego oświadczenia na piśmie.

Na postanowienie sądu w przedmiocie uchylenia wyroku przysługuje zażalenie.

PRZY POSTĘPOWANIACH TRANSGRANICZNYCH NALEŻY PAMIĘTAĆ O:

- ✘ Ustaleniu jurysdykcji
- ✘ Ustaleniu właściwości sądu
- ✘ Ustaleniu prawa właściwego
- ✘ Wypełnieniu aktualnego formularza
- ✘ Zapoznaniu się z wszystkimi informacjami/instrukcjami zawartymi w formularzu
- ✘ Zasadniczo opłaty sądowe obejmują opłaty i należności na rzecz sądu, których kwota jest ustalana zgodnie z prawem krajowym